

Věstník MZd ČR, částka 1/2010

Ministerstvo zdravotnictví

Č. j.: MZDR - 39253/2009/VZV

Referent: Mgr. Alena Šafránková

Tel.: 224 972 387

METODICKÝ POKYN

který se vydává k vyhlášce č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání Psycholog ve zdravotnictví

Akreditovaný kvalifikační kurz

Psycholog ve zdravotnictví

Pořádá:

Vysoká škola, které byla udělena akreditace MŠMT k uskutečňování magisterského jednooborového studijního oboru psychologie a souhlasné stanovisko MZ k uskutečňování vzdělávacího programu kvalifikačního kurzu Psycholog ve zdravotnictví.

Odborná způsobilost k výkonu povolání psychologa ve zdravotnictví dle odst. 1) §22 zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských povoláních, se získává absolvováním akreditovaného magisterského jednooborového studijního oboru psychologie a absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu Psycholog ve zdravotnictví, který je prováděn vysokou školou podle zvláštního právního předpisu, a to dle §60 zákona č. 111/1998 Sb., zákon o vysokých školách; dále dle §23 vyhlášky č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání a ve znění §21 vyhlášky č. 424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků.

Vysoká škola, žádající MZ o vydání stanoviska dle ustanovení §79 odst. 1 písm. e) zákona č. 111/1998 Sb. ke vzdělávacímu programu kurzu Psycholog ve zdravotnictví, podává na odbor vzdělávání a vědy MZ žádost o posouzení kvalifikačního programu kurzu, jejíž součástí je soupis všech disciplín akreditovaného studijního oboru psychologie s vyznačením disciplín klinického zaměření naplňujících další legislativní požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb. V žádosti bude uveden odkaz na internetové stránky magisterského jednooborového studijního oboru psychologie vysoké školy. K žádosti dále přiloží magisterský jednooborový studijní obor psychologie 1x na CD a doloží 3x zpracovaný materiál kvalifikačního kurzu Psycholog ve zdravotnictví v písemné podobě a 1x na CD.

1. Název akreditovaného kvalifikačního kurzu: Psycholog ve zdravotnictví

2. Cílová skupina

Kurz je určen pro studující magisterského jednooborového studijního oboru psychologie a pro psychology, absolventy magisterského jednooborového studijního oboru psychologie, kteří se připravují k práci ve zdravotnictví.

3. Cíl kurzu

Cílem vzdělávacího programu je osvojení teoretických znalostí a praktických dovedností doplňujících znalosti a dovednosti získané studiem oboru psychologie, a které jsou předpokladem pro získání odborné způsobilosti pro práci ve zdravotnictví.

4. Vstupní požadavky

Do kvalifikačního kurzu Psycholog ve zdravotnictví může být přijat pouze studující v magisterském studijním programu jednooborové psychologie po úspěšném vykonání Souborné postupové zkoušky (po III. ročníku studia), nebo po úspěšném vykonání Bakalářské státní závěrečné zkoušky. Přijat může být i absolvent magisterského studia jednooborové psychologie po úspěšném vykonání Státní závěrečné zkoušky.

5. Celková délka kurzu

Program kurzu je rozvržen na dva semestry, základní rozsah kurzu je tedy jeden rok. Vzdělávací program kvalifikačního kurzu zahrnuje nejméně 70 hodin teoretického vyučování a nejméně 200 hodin praktického vyučování. Vysoká škola organizuje průběh kurzu dle svých možností, většinou formou blokové výuky jednotlivých modulů.

6. Učební plán a osnovy

Rozsah a obsah kurzu je stanoven příslušným učebním plánem (viz tabulka níže). Na základě předložených dokladů o dosaženém vzdělání mohou být studentovi započteny některé z níže uvedených odborných a zdravotnických modulů, které absolvoval v průběhu předchozího studia nebo při výkonu praxe.

Učební plán

Název modulu	Časová dotace
První pomoc a zajišťování zdravotní péče v mimořádných a krizových situacích	20 hodin
Zdravotnická legislativa	8 hodin
Organizace a řízení zdravotní péče	8 hodin
Zdravotnická dokumentace	8 hodin
Etika ve zdravotnictví	10 hodin
Podpora a ochrana veřejného zdraví	8 hodin
Základy farmakologie	8 hodin
Zdravotnická praxe I	40 hodin
Zdravotnická praxe II	40 hodin
Zdravotnická praxe III	40 hodin
Zdravotnická praxe IV	40 hodin
Zdravotnická praxe V	40 hodin
Závěrečné kolokvium	1 den

Pozn.: Učební plán může příslušná VŠ rozšířit o další moduly v případě, že v její standardní studijní nabídce není obsažen (např. rozsah klinických praxí nedosahuje 200 hodin apod.).

- a) První pomoc a zajišťování zdravotní péče v mimořádných a krizových situacích - 20 hodin
Základní neodkladná resuscitace: Poruchy základních životních funkcí a jejich diagnostika, postupy během základní neodkladné resuscitace včetně automatické externí defibrilace. Náhlé stavy bezprostředního ohrožení života. Poruchy vědomí, akutní dušnost/dušení, oběhové poruchy kardiální (IM, poruchy rytmu, embolie plicnice), periferní (kolaps, šok). Intoxikace. Zvláštnosti náhlých příhod u dětí. Extramurální porod, péče o matku a novorozence.
Traumatologie: krvácení zevní a vnitřní, způsoby zastavení, kraniocerebrální poranění, dutinová poranění, zlomeniny, luxace, způsoby fixace, termická poranění.
- b) Zdravotnická legislativa - 8 hodin
Seznámení s právními normami vztahujícími se ke zdravotnictví, jejich výkladem a vzájemnou souvislostí. Otázky mlčenlivosti, ochrany osobních dat a další vztahné právní aspekty.
- c) Organizace a řízení zdravotní péče - 8 hodin
Systém zdravotnictví a zdravotní péče, základní zákony, financování zdravotnictví. Postavení a kompetence MZ a krajů. Základní práva občanů v péči o zdraví, základní povinnosti zdravotnických pracovníků.
- d) Zdravotnická dokumentace - 8 hodin
Seznámení se všemi druhy zdravotnické dokumentace, formami evidence, archivace, dostupnosti apod. Zdravotnické informační systémy. Statistické výkazy a další.
- e) Etika ve zdravotnictví - 10 hodin
Etické aspekty výkonu zdravotnického povolání, vztah mezi legislativními a etickými normami, etika v práci psychologa, komunikace ve zdravotnictví.
- f) Podpora a ochrana veřejného zdraví - 8 hodin
Prevence a preventivní opatření k podpoře zdraví, např. stres při práci, posuzování osobnostní způsobilosti zdravotníků, otázka nozokomiálních nákaz a jejich zvládnutí, pracovní lékařství, vztah primární, sekundární a terciární prevence.
- g) Základy farmakologie - 8 hodin
Seznámení se základními typy léků a jejich účinků, rizika nežádoucích interakcí, hlubší probrání psychofarmak a jejich účinků, včetně případných nežádoucích dopadů a další.
- h) Zdravotnická praxe I až V - 200 hodin
V praktické části výuky se studenti zdokonalují ve znalostech a dovednostech jak plánovat, poskytovat a vyhodnocovat zdravotní péči na základě získaných vědomostí a dovedností, jako součást týmu v přímém či nepřímém kontaktu se zdravými či nemocnými jedinci nebo skupinou osob. Studenti se učí být členem týmu, poskytovat informace, provádět zdravotní výchovu jednotlivců i skupin a přebírat odpovědnost za poskytovanou zdravotní péči. Tato výuka probíhá ve zdravotnických a ostatních zařízeních, zejména sociálních a ve vlastním sociálním prostředí jedinců. Minimální rozsah výuky ve zdravotnických zařízeních činí 50% z celkové počtu zdravotnické praxe. Odpovědnost za její organizaci a odbornou úroveň nesou učitelé, kteří mají způsobilost k výkonu povolání klinického psychologa bez odborného dohledu. Do praktické výuky mohou být zapojeni i ostatní kvalifikovaní zdravotničtí pracovníci, kteří vykonávají své povolání bez odborného dohledu. Studenti se účastní na činnostech příslušného pracoviště tak, aby tyto činnosti přispívaly k jejich vzdělávání a umožnily jim naučit se přebírat

odpovědnost za poskytovanou zdravotní péči.

Organizační zabezpečení kurzu

Teoretickou část výuky realizuje na základě akreditace příslušná VŠ ve svých prostorách a podle svých možností, většinou blokovým způsobem. Pokud z provozních důvodů neorganizuje výuku blokově, je vždy povinna dodržet minimální hodinové dotace každého modulu.

Praktická část se uskutečňuje pod odborným dohledem klinického psychologa způsobilého k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, a probíhá zejména ve zdravotnických a sociálních zařízeních a ve vlastním sociálním prostředí pacientů. Materiální vybavení zdravotnického zařízení musí být ve shodě s potřebami pro výkon povolání klinického psychologa.

Způsob ukončení kurzu - závěrečné kolokvium

Akreditovaný kvalifikační kurz bude ukončen po absolvování všech stanovených modulů teoretické části závěrečným kolokviem před zkušební komisí jmenovanou děkanem fakulty příslušné VŠ z osob schválených MZ ČR. Komise musí být nejméně tříčlenná.

Otázky položené studujícími budou ověřovat získané znalosti ze všech modulů teoretické části. O výsledku kolokvia bude pořízen zápis. Opakování neúspěšně vykonaného kolokvia je možné nejdříve za 2 měsíce ode dne termínu, na který byl uchazeč pozván.

Uznání o absolvování praktických modulů (Zdravotnická praxe I až V) vystaví odborný garant praxí katedry na fakultě příslušné VŠ. Studující, který předloží toto uznání praxí spolu se zápisem o úspěšném složení kolokvia obdrží Osvědčení o absolvování akreditovaného kursu Psycholog ve zdravotnictví vystavené fakultou příslušné VŠ a opatřené podpisy vedoucího katedry a děkana fakulty.

Činnosti, pro které získá absolvent kurzu odbornou způsobilost k výkonu povolání

Psychologa ve zdravotnictví dle [§21](#) vyhlášky č. 424/2004 Sb.

Po získání Osvědčení o absolvování akreditovaného kvalifikačního kursu Psycholog ve zdravotnictví je absolvent připraven k výkonu zdravotnického povolání. Toto Osvědčení lze uplatnit pouze společně s dokladem (diplomem) o absolvování akreditovaného magisterského jednooborového studijního oboru psychologie. Za výkon povolání psychologa ve zdravotnictví se považuje činnost v rámci preventivní, diagnostické a rehabilitační péče v oboru psychologie. Absolvent kurzu se uplatní v různých typech zdravotnických zařízení.

Do doby získání specializované způsobilosti svou činnost psychologa ve zdravotnictví vykonává pod odborným dohledem klinického psychologa způsobilého k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu.

Literatura

Soupis základní předepsané literatury bude součástí žádosti o akreditaci pro příslušnou VŠ podle požadavků konkrétních lektorů jednotlivých modulů. Vycházet bude ze současných uznávaných učebních textů.

Další doklady, které je povinna vysoká škola doložit jako součást žádosti:

1. doložit personální zabezpečení výuky a to jak hlavního garanta vzdělávacího programu, tak i seznam školitelů s uvedením konkrétních vyučovaných předmětů teoretické nebo praktické části vzdělávacího programu,
2. doložit kopie dokladů o vzdělání garanta kurzu i všech školitelů, včetně kopií dokladů o získané odborné i specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu.